

JUDECĂTORI

Eșec din cauza neascultării

2

Acest material nu este un studiu biblic, ci un
ghid pentru studiu biblic.

Grupuri de ucenicie
Biserica Baptistă “Harul”
Titan-București
ianuarie-martie
2015

JUDECĂTORI

Partea a 2-a

Cartea *Judecători* începe cu o dublă introducere (1:1-3:6) și se încheie cu o dublă concluzie (17:1-21:25). Între introducere și concluzii ne sunt prezentați șase judecători mari și șase judecători mici, plus un exemplu de anti-judecător (3:7-16:31). Cei șase judecători majori sunt prezentați în cadrul a șase cicluri de *neascultare, pedeapsă, strigăt de ajutor, izbăvire*.

Otniel este primul judecător prezentat, iar Samson este ultimul. Lui Otniel i se alocă cel mai mic spațiu (cinci versete), în timp ce lui Samson cel mai mare (patru capitole). Otniel întruchipează judecătorul-model de care se folosește Dumnezeu spre slava Lui și spre eliberarea poporului Său, pe când Samson este întruchiparea decăderii morale și spirituale. Pe vremea lui Otniel „țara a avut odihnă patruzeci de ani” (3:11), în timp ce pe vremea lui Samson țara era sub opresiunea filistenilor de patruzeci de ani (13:1). Acsa a fost o binecuvântare pentru soțul ei Otniel, pe când Dalila a fost ca putregaiul în oasele lui Samson.

Această paralelă între primul și ultimul judecător prezentat, între Otniel și Samson, relevă mesajul central al cărții *Judecători*: ***Eșec din cauza neascultării***. Exemplul lui Otniel ilustrează binecuvântarea care derivă din ascultare. Samson ilustrează perfect eșecul din cauza neascultării. Samson a avut toate premisele pentru a fi cel mai mare eliberator al poporului său. Niciun alt judecător nu a avut avantajele de care s-a bucurat el. Nașterea sa a fost vestită de un înger. S-a născut în mod miraculos dintr-o femeie stearpă, care nu putea avea copii. A fost ales dinainte de a se naște și închinat Domnului. A avut puteri supranaturale. Avea misiunea de a elibera pe poporul său. Și cu toate acestea, a eșuat lamentabil.

Samson este și o imagine a națiunii israelite. Privilegiile pe care le avea Samson ca persoană, le avea și Israel ca națiune. Nașterea poporului Israel a fost prevestită lui Avraam de îngerul Domnului. Sara a născut la bătrânețe în mod miraculos când nu mai putea avea copii. Poporul Israel a fost ales și pus deoparte de Dumnezeu dintre toate celelalte națiuni. Israel a văzut manifestarea supranaturală a lui Dumnezeu, de la ieșirea din Egipt până pe vremea judecătorilor. Avea misiunea de a elibera întreaga lume prin cunoașterea adevăratului Dumnezeu. Poporul Israel avea privilegii pe care nimeni nu le avea. Și cu toate acestea, a eșuat întocmai ca Samson.

Dubla încheiere a cărții *Judecători* ilustrează decăderea morală și spirituală a întregii națiuni, prin exemplul seminției daniților și a beniamiților. Deși pare un apendice, finalul cărții are sens dacă îl punem în relație cu câteva elemente, cum ar fi:

- privilegiile și decăderea lui Samson (care era din seminția daniților!) ca o ilustrare a decăderii naționale;
- refrenul „pe vremea aceea nu era împărat în Israel, fiecare făcea ce îi plăcea”, care apare în această parte a cărții; acest refren apare ca o anticipare a monarhiei, nu ca pe o justificare a anarhiei;
- alegerea primilor doi împărați ai lui Israel, Saul și David (atât Ghibea de unde se trăgea Saul din seminția lui Benjamin, cf. 1 Samuel 10:26; 11:4, cât și Betleemul lui Iuda, cetatea de baștină a lui David, apar în finalul cărții *Judecători*); precum și contrastul Ierusalim (cetatea lui David) *versus* Ghibea lui Saul;
- conceptul de *herem* („nimicire cu desăvârșire”), care apare și la începutul cărții, reapare la final, dar nu în relație cu dușmanii despre care Dumnezeu a spus să fie nimicite cu desăvârșire, ci cu propriii frați beniamiți și cu oamenii nevinovați din Iabesul Galaadului;
- criza familiei, care se vede și în cartea *Rut*, a cărei acțiune are loc tot pe vremea judecătorilor. Elimelec și Naomi au plecat tot din Betleemul lui Iuda, de unde era David, de unde era levitul intrat în slujba lui Mica (17:7-9), de unde era soția levitului, batjocorită de beniamiți;
- decăderea leviților, care își părăsesc cetățile levitice și slujba lor, pentru câștig material;
- lăcomia și idolatria daniților;

SAMSON: „micul soare” al marilor speranțe
Judecători 13:1-25

Cele patru capitole care prezintă viața lui Samson pot fi împărțite în trei secțiuni: nașterea prevestită (cap. 13), viața tumultuoasă (cap. 14-15), sfârșitul rușinos (cap. 16). Cu Samson se încheie seria celor șase cicluri prezentate în carte și a celor șase judecători. El nu este doar ultimul dintr-o serie de șase, ci și ultimul în clasamentul izbăvirilor împlinite.

Împărțirea și studierea textului

Studiați fiecare pasaj și notați adevărurile descoperite.

13:1-7**13:8-23**

13:24-25

Portret de judecător

SAMSON. Numele *Samson* provine de la rădăcina cuvântului ebraic „soare” și este un diminutiv, adică s-ar putea traduce cu „micul soare” sau „sorișor”. *Shemesh* era și o zeitate canaanită. E ciudat că mama sa i-a pus un astfel de nume și nu un nume Yahvistic, adică derivat de la Numele lui Dumnezeu (cum este de exemplu *Zahariah*, „Dumnezeu își aduce aminte”). Nu cunoaștem numele mamei lui Samson, ci doar al tatălui, Manoah („odihnă”, „loc de odihnă”).

Samson este singurul judecător despre care ni se dau detalii în legătură cu nașterea, părinții, viața personală, modul în care a murit. Samson are privilegii și premise pe care nici un alt judecător nu le-a avut. Prin prevestirea nașterii și alegerea lui ca nazireu se creează niște așteptări foarte mari. Ca în cazul lui Ioan Botezătorul, cititorul se poate întreba: Oare ce va fi copilul acesta? Crearea acestor speranțe foarte mari în mintea cititorului prin toate detaliile din capitolul 13 fac decepția cu atât mai dramatică în capitolele următoare.

Nazireu

Nazireul era o persoană separată de ceilalți printr-un jurământ, închinată Domnului pentru o perioadă sau pentru toată viața. Jurământul și condițiile de nazireu sunt descrise în Numeri 6:1-21. Nazireul avea trei restricții majore: **să se abțină de la vin** sau alte băuturi care conțin alcool (Numeri 6:1-4), **să nu își tundă părul** (Numeri 6:5-8) și **să nu se atingă de un trup mort** (Numeri 6:9-12). Dacă în mod curent jurământul de nazireu era ceva voluntar și pentru o perioadă limitată, în cazul lui Samson este alegerea Domnului și nu a lui, pentru toată viața, nu pentru o perioadă limitată.

În cazul lui Samson, condițiile nazireului sunt aplicate, în parte, și mamei lui. Pe lângă cele trei condiții de mai sus, mamei lui Samson i se prescrie, în mod paradoxal, ceva ce era deja foarte clar prescris în Lege: *să nu mănânce nimic necurat* (Judecători 13:4). Asta arată cât de decăzută era starea națiunii, cât de grav încălcau cele mai elementare și clare prescripții ale lui Dumnezeu. Asta înseamnă că evreii din vremea judecătorilor nu mai separau ce este curat de ce este necurat, nu mai era nicio diferență între ei și filistenii care îi asupreau sau canaaniții în mijlocul cărora locuiau.

Discutați! Judecați! Aplicați!

De ce credeți că în perioada lui Samson, ciclul cu care ne-am obișnuit se rezumă la *neascultare și pedeapsă*? De ce nu este *niciun strigăt de eliberare*? De ce *nu există izbăvire* de sub filistenii, deși se spune că Samson a fost judecător douăzeci de ani?

De ce credeți că Îngerul Domnului a venit la soția lui Manoah și nu la el, chiar și a doua oară? Manoah a crezut-o pe soția lui?

Sunt femeile mai sensibile față de viața spirituală decât bărbații?

Care erau statutul și misiunea lui Samson?

Ce a adăugat femeia la spusele Îngerului? Comparați 13:3-5 cu 13:6-7.

De ce credeți că Manoah i-a cerut numele Îngerului? Cine a mai făcut asta? De ce nu i-a dat numele?

A fost justificată frica lui Manoah după înălțarea Îngerului Domnului? Care este argumentul teologic al lui Manoah? Care este argumentul logic al soției lui? Cine are dreptate?

Cu ce alt personaj din Biblie se aseamănă Samson în ce privește prevestirea nașterii, nașterea, copilăria, misiunea?

Care era nivelul cunoașterii poruncilor lui Dumnezeu în familia lui Samson?

Cum putem transmite Cuvântul lui Dumnezeu în familiile noastre?

De ce oameni cu o mulțime de resurse spirituale sunt atât de puțin spirituali?

Care sunt resursele spirituale pe care le avem azi la dispoziție? De ce adesea pierdem ocazii și irosim potențialul pe care îl avem?

În ce fel dezinteresul față de Cuvântul Domnului duce la apatie spirituală?

Prin cine eliberează Dumnezeu?

Dumnezeu eliberează prin oameni aleși de El, care sunt mici în ochii lor și care nu încalcă condițiile binecuvântării puse de Dumnezeu. Un început bun nu garantează un sfârșit bun.

SAMSON: condus de pofta ochilor*Judecători 14:1-20*

Statutul de nazireu presupunea o viață mai restrictivă decât a celorlalți israeliți. Însă Samson încalcă toate restricțiile impuse unui nazireu, nesocotește autoritatea părinților și a lui Dumnezeu, își urmează instinctele și poftele, întruchipând refrenul din finalul cărții: *fiecare făcea ce-i plăcea*. Samson nu face decât ce-i place, ce este drept în ochii lui. Toate așteptările cu privire la el se năruiesc, pentru că „cine nesocotește Cuvântul Domnului se pierde”!

Împărțirea și studierea textului

Studiați fiecare pasaj și notați adevărurile descoperite.

14:1-4**14:5-7**

14:8-9

14:10-18

14:19-20

Portret de judecător

SAMSON se atinge de hoitul unui leu. Mănâncă miere din trupul lui. Se lasă condus de pofta ochilor și forțează mâna părinților să accepte căsătoria cu o filisteancă. Își ascunde nelegiuirile de propriii părinți, dar nu poate rezista în fața unei femei. Se joacă cu vorbele, dar e învins de sentimente. Pe cât e de puternic brațul lui pe atât e de slab în fața iubirii unei femei. Ucide filistenii nu ca să elibereze Israelul, ci ca să-și elibereze mânia și nestăpânirea.

Discutați! Judecați! Aplicați!

De ce coborârea la Timna a însemnat pentru Samson și căderea spirituală?

Cum dovedește Samson că este un bărbat condus de simțuri și poftă, și nu de logică sau de Cuvântul lui Dumnezeu?

De ce poftă ajunge să domine orice rațiune, orice bun-simț și orice fărâmbă de credință la Samson?

După ce criterii își alege Samson soția? Ce autoritate ignoră?

De ce argumentele biblice nu influențează decizia lui Samson?

După ce criterii ar trebui să-și aleagă tinerii credincioși partenerul de viață?

De ce Samson cade din neascultare în neascultare tot mai jos și nu se mai poate ridica? Care sunt greșelile lui Samson din acest capitol?

De ce se ascunde de părinți când ucide leul și mănâncă mierea?

Cum reușește filisteanca să smulgă de la Samson secretul pe care nici măcar părinții nu îl știau?

Ce îl motivează pe Samson în uciderea filistenilor: misiunea lui de izbăvitor sau altceva? Ce anume?

După ce criterii putem stabili corect ce este bine și ce nu este bine de făcut? De ce propria plăcere nu este cel mai bun criteriu?

Ce le spune Biblia copiilor despre autoritatea părinților? Care este responsabilitatea părinților față de copii?

Prin cine eliberează Dumnezeu?

Dumnezeu eliberează prin omul care prețuiește Cuvântul Lui, care respectă autoritatea Domnului și a părinților, care se lasă stăpânit de Duhul și nu de poftă. Căci „omul care nu este stăpân pe sine este ca o cetate surpată și fără ziduri.” (Proverbe 25:28)

SAMSON: Joaca cu focul răzbunării*Judecători 15:1-20*

Conduc de pofta ochilor și de mânie, Samson își pierde soția și se lasă mistuit de focul răzbunării. Atacurile asupra filistenilor nu vizează eliberarea poporului său pentru care fusese ales (Judecători 13:5), ci răzbunarea proprie. Pagubele produse filistenilor agravează situația israeliților în loc să o amelioreze.

Împărțirea și studierea textului

Studiați fiecare pasaj și notați adevărurile descoperite.

15:1-3**15:4-6****15:7-16**

15:17-20

Portret de judecător

SAMSON. Ce poate face un judecător cu trei sute de făclii? Ghedeon a câștigat o mare izbăvire pentru poporul său cu trei sute de făclii (Judecători 7:16-20), pe când Samson și-a stâmpărat doar o mare sete de răzbunare personală și a agravat situația poporului său cu cele trei sute de făclii legate de cozile vulpilor. Samson este mistuit de focul revanșei, nu de cel al eliberării poporului său.

Discutați! Judecați! Aplicați!

De ce au acționat așa de diferit Ghedeon și Samson folosind aceleași resurse (trei sute de făclii)? Compară cu Filipeni 1:15-17.

Care era interesul propriu pe care îl urmărea fiecare parte implicată în conflict: filistenii (15:10), israeliții (15:11a) și Samson (15:11b-12)?

Cum se explică faptul că Duhul Domnului venea peste Samson, chiar dacă el trăia în neascultare?

Ce restricție a nazireului încalcă Samson luând „falca de măgar neuscată încă”?

Cum vă explicați faptul că Samson strigă (pentru prima dată) la Dumnezeu și Dumnezeu îl ascultă?

A prețuit Samson harul Domnului sau l-a disprețuit în continuare? Argumentați.

Cum se manifestă astăzi în viața noastră a creștinilor „sindromul Samson”, adică nesocotirea Cuvântului, puțină rugăciune (și aceea egoistă), dar în schimb fapte de vitejie (egoistă)?

Cu ce și-a ajutat Samson poporul în cei douăzeci de ani cât a fost judecător? De ce?

Prin cine eliberează Dumnezeu?

Dumnezeu eliberează prin omul care este mistuit de un foc lăuntric pentru a împlini Cuvântul Domnului (cf. Ieremia). Când setea de răzbunare este mai mare decât setea de ascultare, atunci nu va fi nicio eliberare.

SAMSON: „vindecat” de pofta ochilor
Judecători 16:1-31

Viața lui Samson se desfășoară în proximitatea a patru femei: mama, soția din Timna, prostituata de la Gaza și Dalila, femeia fatală. Ironic, singura femeie care este numită este cea care i-a fost fatală, Dalila. Samson nu a putut fi vindecat de pofta ochilor decât prin scoaterea lor! Prin statutul de nazireu, Samson trebuia să fie separat de ceilalți, de păcat, de tot ce e necurat. Prin viața pe care a trăit-o, Samson a amestecat lucrurile interzise cu cele permise și s-a întinat cu tot ce era mai necurat. Judecata finală a fost pe măsura privilegiilor primite și pe măsura vieții de neascultare trăite.

Împărțirea și studierea textului

Studiați fiecare pasaj și notați adevărurile descoperite.

15:1-3**15:4-14**

15:15-21

15:22-31

Portret de judecător

SAMSON a glumit cu păcatul și a pierit tragic. „Cei nesocotiți glumesc cu păcatul!” Forța fizică nu face decât să evedențieze mai bine slăbiciunea morală și spirituală. După tentativa eșuată de a se căsători cu o filisteancă la Timna, a urmat aventura cu o prostituată la Gaza și tragica relație cu Dalila din Sorec. Cel care promitea atât de mult prin nașterea sa a oferit atât de puțin prin viața sa, a irosit totul! Ochii l-au trădat până i-au fost scoși. Cu părul tăiat, cu ochii scoși, părăsit de Domnul pe care L-a părăsit el mai întâi, Samson ajunge judecătorul judecat și condamnat. Învins și umilit, Samson este pus în lanțuri și folosit spre distracție și batjocură de către filistenii! „Să mor împreună cu filistenii!”; acestea au fost ultimele lui cuvinte. Cel ce a trăit printre filistenii și ca ei a murit împreună cu filistenii. Cel ce L-a nesocotit pe Yahve, Dumnezeul adevărat, a murit rușinos în templul lui Dagon. Prin afirmația din finalul relatării conform căreia la moartea lui, Samson a ucis mai mulți filistenii decât în viața sa (16:30), autorul cărții subliniază faptul că Samson și-a irosit viața și că moartea lui a fost un mai mare câștig pentru poporul său decât viața sa.

Discutați! Judecați! Aplicați!

Samson a parcurs aproximativ 60 de km cu porțile în spate (de la Gaza la Hebron) și le-a urcat la o altitudine de aproximativ 600 de metri, ca să scape de urmăritorii săi. Ce învățăm din împletirea slăbiciunii spirituale cu puterea fizică în viața lui Samson? De ce i-a fost mai greu să reziste poftelor și ispitelor decât să care porțile cetății pe vârful muntelui?

De ce nici demonstrația de forță a lui Samson de la începutul capitolului 16, nici cea din finalul capitolului nu au însemnat o izbăvire a poporului Israel de sub dominația filistenilor?

Care erau „calitățile” Dalilei? Cum a reușit să-l cucerească și să-l distrugă pe Samson?

Ce pot învăța tinerii din experiența lui Samson cu Dalila? Dar fetele?

Care au fost greșelile lui Samson în relația cu Dalila?

Numele lui Samson derivă de la cuvântul „soare” sau „lumină”, iar numele Dalila derivă de la cuvântul „noapte” sau „întuneric”. Ce legătură poate fi între lumină și întuneric? De ce întunericul a biruit lumina?

Dați exemple și discutați despre modul în care și astăzi fiii luminii sunt biruiți de fiii (sau fiicele) întunericului.

Dezbateți asemănările și deosebirile dintre cele patru bătălii date de Dalila („noapte”) până l-a biruit pe „micul soare”. Care au fost armele, strategia și rezultatele?

Cine l-a biruit în final pe Samson? Care a fost lovitura finală?

Cum se explică faptul că deși a încălcat în repetate rânduri primele două restricții ale nazireului, Dumnezeu îl părăsește când o încalcă pe a treia (tăierea părului)?

Cum se poate ca Samson să nu fi realizat că Domnul se îndepărtase de la el?

E posibil ca un creștin sau o biserică să trăiască cu iluzia că lucrează împreună cu Domnul și, de fapt, Domnul să se fi îndepărtat de ei? De ce? Dați exemple. Argumentați.

Avem doar două ipostaze în care Samson strigă către Domnul: o dată pentru viață și o dată pentru moarte. Cum se explică faptul că Domnul l-a ascultat deși nu merita?

Ce cere, de fapt, Samson? Care e motivația lui? Poate fi considerată o rugăciune a pocăinței? De ce? Argumentați.

De ce unii oameni realizează mai mult prin moartea lor decât prin viața pe care au trăit-o?

Ce învățăm noi, ucenicii Domnului Isus, din sfârșitul tragic al lui Samson?

Prin cine eliberează Dumnezeu?

Dumnezeu eliberează prin omul care trăiește în adevăr și nu se joacă cu minciuna. „Dumnezeu nu se lasă batjocorit, ce seamănă omul aceea va și secera. Cine seamănă în firea lui pământească va secera din firea pământească putrezirea; dar cine seamănă în Duhul va secera din Duhul viața veșnică.” (Galateni 6:7-8) Asuprirea filistenilor a fost cea mai lungă, iar Samson a fost chemat doar să înceapă eliberarea de sub filistenii (13:5b). I s-a dat atât de mult... I s-a cerut atât de puțin... N-a realizat nimic... Dumnezeu a continuat eliberarea prin Samuel, ultimul judecător, prin Saul, primul rege, și a desăvârșit-o prin David, regele după inima lui Dumnezeu.

Decăderea morală și religioasă: familia și preoția *Judecători 17:1-13*

Cele cinci capitole finale sunt unificate de refrenul repetat de patru ori: *pe vremea aceea nu era împărat în Israel, fiecare făcea ce îi plăcea*. (17:6; 18:1; 19:1; 21:25) Expresia „ce-i plăcea” poate fi tradusă și prin „ce era drept în ochii lui”. Samson le-a zis părinților despre filisteanca din Timna: *Luați-mi-o că îmi place! Luați-mi-o căci ea este cea dreaptă în ochii mei!* Tot ce a fost și a făcut Samson, la nivel individual, era o imagine, de fapt, a Israelului, la nivel național. Aleși, privilegiați, trimiși... neascultători, răzvrătiți, idolatrii. De toate privilegiile de care s-a bucurat Samson se bucura și Israelul ca națiune. Toate păcatele în care a căzut Samson erau, de fapt, păcatele întregii națiuni: călcarea în picioare a celor sfinte, indiferența aleșilor/leviților, violența, ignorarea autorității în familie, sfidarea Cuvântului divin, păcatele și poftetele sexuale exacerbate, răzburarea, criza generată de modul în care se raportau bărbații față de femei, fiecare făcea ce-i plăcea. Toate acestea se regăsesc în capitolele 17-21.

În aceste cinci capitole finale se regăsește dubla concluzie a cărții *Judecători*. Prima concluzie o regăsim în capitolele 17-18. Cele două concluzii sunt simetrice oarecum cu cele două introduceri. Prima concluzie este simetrică cu a doua introducere. Dacă în a doua introducere (2:6-3:6) israeliții au dificultăți în a se raporta la idoliile celorlalte popoare canaanite, în prima concluzie (17:1-18:31) israeliții au o problemă cu idoliile domestice interni, din propriul popor (efod, terafimi, sanctuar și preot privat etc.)

Împărțirea și studierea textului

Studiați fiecare pasaj și notați adevărurile descoperite.

17:1-5

Portretul națiunii

Numele lui **Mica** este o prescurtare a numelui *Michayahu*, care înseamnă „Cine este ca Yahve?”. Contrastul dintre numele lui Mica și faptele lui este un indicator al stării întregului Israel. Mica ar fi trebuit să-L cunoască și să I se închine lui Yahve, pe când el dovedește o ignoranță imensă în ce privește Legea Domnului și chiar cele mai elementare porunci din Decalog. Mica, asemenea întregului Israel, a rămas doar cu năzuința și cu iluzia binecuvântării din partea lui Yahve (17:2, 13), din cauza idolatriei, independenței și materialismului. Cele mai sacre instituții sunt cele mai pângărite: familia și preoția! Cum e posibil așa ceva în poporul Domnului? *În vremea aceea nu era împărat în Israel. Fiecare făcea ce îi plăcea!* (17:6) Nu lipsa monarhiei (regele uman) era cauza dezastrului, ci respingerea teocrației (domnia lui Yahve) și promovarea anarhiei (fiecare făcea ce era drept în ochii lui).

Efod

Confecționarea efodului de către Mica a fost vinovată din același motiv ca și în cazul lui Ghedeon (vezi Lecția 8, Judecători 8), și anume idolatria. Încălcarea poruncii a doua: *Să nu-ți faci chip cioplit!* (Exod 20)

Terafimii

În religiile canaanite și mesopotamiene terafimii erau niște idoli casnici, care în concepția lor asigurau protecția și bunăstarea familiei. (Vezi și cazul lui Laban care se supără pentru că Rahela i-a furat idoli/terafimii: Geneza 39:19, 30-32)

Discutați! Judecați! Aplicați!

Care este asemănarea dintre Mica și Samson?

Ce fel de fiu fură de la mama sa?

Ce fel de mamă își împinge fiul spre idolatrie?

Ce motivație au binecuvântarea și blestemul pentru mama lui Mica?

Care era starea spirituală în familia lui Mica?

Cum se poate evalua și astăzi starea spirituală a unei familii?

De ce credeți că a resimțit Mica nevoia unui altar și a unui preot „privat”? De ce nu se ducea la Șilo unde era chivotul Domnului?

De ce levitul era în căutarea unei locuințe? Nu le dăduseră Moise și Iosua cetățile levitice? (Numeri 35; Iosua 21)

Ce fel de levit ar sluji la un altar privat?

Ce l-a motivat pe levit să slujească în „sanctuarul privat” al lui Mica? Îi permitea Legea Domnului asta? Argumentați.

Care sunt pericolele materialismului asociat cu slujirea spirituală?

De ce nu s-au adeverit speranțele lui Mica în privința binecuvântării în urma slujirii levitului ca preot? Ce denotă iluziile pe care și le-a făcut?

În ce privințe se amăgesc și astăzi oamenii religioși, dar care nu respectă Cuvântul lui Dumnezeu?

Pe cine eliberează Dumnezeu?

Dumnezeu eliberează ce cei care îi recunosc autoritatea, care îi respectă Cuvântul, care fac ce este drept în ochii Domnului, nu în ochii lor. Binecuvântarea eliberării este pentru cei care fac ce este plăcut Domnului, nu ce le place lor, în familie și în Casa lui Dumnezeu.

Cucerire târzie și după bunul plac*Judecători 18:1-31*

În vremea aceea nu doar leviții rățăceau căutându-și o casă. Tribul lui Dan nu reușise nici după trei sute de ani să își cucerească moștenirea (Iosua 19:40-48)! După cum Samson nu era mulțumit și preocupat cu misiunea dată de Dumnezeu, ci făcea incursiuni în ținutul filistenilor ca să caute „altceva”, tot așa daniții nu aveau odihnă în ținutul lor, ci făceau incursiuni în căutare de „altceva” decât ce le dăduse Dumnezeu. Această cucerire târzie este o caricatură a cuceririi inițiale. Regăsim multe elemente din strategia cuceririi inițiale, dar spiritul este cu totul altul. Daniții întrebă pe Domnul, dar nu la Șilo unde era chivotul Domnului, ci la sanctuarul privat din casa lui Mica. Au trimis iscoade ca și Iosua odinioară, dar acestea au ajuns în casa lui Mica și, trimiși de el, au mers la Lais unde au iscodit oamenii liniștiți de acolo. În loc să meargă la luptă cu chivotul Domnului, ei iau efodul, terafimii, chipul cioplit și idoli turnați din casa lui Mica, împreună cu levitul apostat și rătăcitor. Această cucerire violentă a unui popor liniștit, fără apărare era nelegitimă și nu făcea parte din planul Domnului. Daniții nu erau interesați de ce este plăcut Domnului, ci făceau ce era drept în ochii lor.

Împărțirea și studierea textului*Studiați fiecare pasaj și notați adevărurile descoperite.***18:1-6**

18:7-12

18:13-26

18:27-31

Portretul națiunii

Apostazia și eșecul leviților ilustrează decăderea liderilor spirituali ai poporului. Apostazia și eșecul daniților ilustrează decăderea liderilor tribali ai poporului. După cum Samson a făcut doar ce era drept în ochii lui până a rămas fără ei, tot așa întregul Israel făcea ce le plăcea, ce considerau ei că e corect, desconsiderând Cuvântul Domnului și legământul. Israel nu avea un rege uman, dar Îl aveau pe Yahve ca Rege. De ce nu-L ascultau?

Discutați! Judecați! Aplicați!

De ce nu aveau daniții încă o moștenire a lor? Corelează cu Judecători 1:34; Iosua 19:40-48.

De ce și astăzi unii credincioși rătăcesc în căutarea unei „moșteniri” când au de fapt moștenirea dăruită deja?

Ce îl motivează pe levit în „slujirea” lui? De ce s-a bucurat în inima lui când a plecat cu daniții?

Cu ce autoritate le spune levitul daniților să meargă în pace?

Care au fost consecințele unui „cuvânt din partea Domnului” care nu era de fapt din partea Domnului?

Care ar trebui să fie motivațiile slujirilor noastre?

Cum poate fi verificat „cuvântul Domnului” spus de un slujitor, dacă este cu adevărat Cuvântul Domnului?

Care sunt riscurile pe care ni le asumăm când luăm cuvântul omului ca un Cuvânt al Domnului fără să îl verificăm?

A fost nimicirea violentă a aceluia „popor liniștit și în pace” voia lui Dumnezeu? Argumentați.

Ce fel de seminție a Domnului este aceea care își părăsește moștenirea dată de Domnul și se duce să nimicească un popor liniștit și lipsit de apărare, care era în afara granițelor poruncite de Dumnezeu pentru Israel?

Care sunt și astăzi victimele nevinovate ale neascultării noastre?

Cum se explică idolatria danișilor și ambiția lor de a avea propria casă a lui Dumnezeu, când adevăratul sanctuar era la Șilo?

Pe cine eliberează Dumnezeu?

Dumnezeu eliberează pe cei care păzesc poruncile Lui, primesc moștenirea Lui și I se închină după voia Lui. Dumnezeu eliberează prin slujitorii Lui care nu se ridică mai presus de Cuvântul Domnului.

Lecția 18

Neînfrânarea poftelor și depravarea beniaminților

Judecători 19:1-30

A doua concluzie a cărții *Judecători* (19:1-21:25) corespunde oarecum primei introduceri (1:1-2:5). Dacă în prima introducere avem de a face cu porunca Domnului de a nimici cu desăvârșire (*herem*) popoarele idolatre pentru a moșteni țara promisă, în a doua concluzie ne întâlnim cu nimicirea aproape desăvârșită a propriului popor (seminția lui Beniamin) și a unor oameni nevinovați din Iabesul Galaadului. Pentru că nu au nimicit ce era dat spre nimicire, israeliții au ajuns să se nimicească pe ei înșiși.

Împărțirea și studierea textului

Studiați fiecare pasaj și notați adevărurile descoperite.

19:1-3

19:4-10a

19:10b-15

19:15-21

19:22-30

Portretul națiunii

La fel ca în prima concluzie a cărții, în centru acțiunii din a doua concluzie este un levit. Un levit care are o țiuoare necredincioasă. Un levit care are prejudecăți față de străini și o părere foarte bună despre poporul lui. Un levit care umblă noaptea. Noaptea petrecute în casa socrului, noaptea petrecută în Ghibeia lui Benjamin era, de fapt, noaptea spirituală în care zăcea națiunea israelită. Leviții erau închinați Domnului, ca și Samson. Ei aveau slujbe spirituale și o chemare specială. Abaterea leviților de la chemarea și slujirea lor era un indiciu clar al abaterii întregului popor. Dacă leviții, care trebuiau să fie cel mai aproape de Dumnezeu, erau așa departe, oare cât de îndepărtate erau celelalte seminții? Seminția lui Benjamin este o mostră, un eșantion reprezentativ al decăderii întregii națiuni. Eșecul lui Samson, eșecul leviților, eșecul tribului beniamit ilustrează eșecul întregului Israel.

Discutați! Judecați! Aplicați!

De ce autorul prezintă în centrul acțiunii din finalul cărții doi leviți?

Cine erau leviții și care era rolul lor în Israel?

De la cine se așteaptă astăzi cel mai înalt nivel de moralitate și spiritualitate? De ce?

Discutați despre expresiile care descriu starea din familia socrului: „au mâncat, au băut, au rămas noaptea acolo”; „rămâi aici peste noapte, să ți se veselească inima”, „mâine vei pleca” etc.

Discutați despre „ospitalitatea” socrului din Betleemul lui Iuda și stricăciunea oamenilor din Ghibea lui Beniamin. Noaptea din Betleem vs. Noaptea din Ghibea.

Cu ce alt episod din Biblie seamănă „noaptea din Ghibea”? Credeți că e întâmplător? Care ar fi mesajul dedus din această asemănare?

Discutați despre prejudecățile levitului față de locuitorii Iebusului și iluziile nerealiste în legătură cu beniamiții din Ghibea (v. 11-13).

Se întâmplă și astăzi ca cei pe care îi considerăm străini și necredincioși să nu fie chiar atât de răi și periculoși după cum îi credem noi? Sau cei pe care îi considerăm credincioși să nu fie chiar atât de buni cum ne așteptăm? De ce? Argumentați.

Ce învățăm despre prejudecăți (pozitive sau negative)?

Care era starea familiei dacă bărbații sunt homosexuali, iar fetele fecioare sunt sacrificate spre a fi batjocorite?

Ce legătură vedeți între acest episod și viața lui Samson?

Unde ajunge un om sau o națiune dacă nesocotește Cuvântul Domnului și face doar ce-i place?

Cum putem preveni sau stopa degradarea spirituală și morală a familiei și a națiunii noastre?

Judecați acțiunea levitului din v. 29-30. A fost înțelept sau nu? Argumentați lecția viitoare.

Pe cine eliberează Dumnezeu?

Dumnezeu eliberează poporul care trăiește frumos ca în timpul zilei, pe fii luminii care se feresc de faptele întunericului.

Răzbunarea: *herem* aplicat fraților*Judecători 20:1-48*

Ațiunea levitului a șocat și a convocat tot Israelul. Mesajul levitului a fost o chemare la judecată. Tribunalul popular alcătuit ad-hoc, capetele de acuzare, sentința și aplicarea ei denotă necunoașterea sau ignorarea Cuvântului lui Dumnezeu, superficialitate, ipocrizie, sete de răzbunare. Erau beniamiții mai păcătoși decât ceilalți? Erau cei care judecau și condamnau mai sfinți decât beniamiții? Era exterminarea unei seminții întregi pedeapsa cerută de Legea Domnului pentru păcatul bărbaților din Ghibea? Nimicirea cu desăvârșire (*herem*) era porunca Domnului pentru canaaniți, nu pentru israeliți. Șase dintre cetățile levitice din Israel erau cetăți de scăpare, unde putea fugi un criminal tocmai pentru a avea parte de o judecată dreaptă după Lege și nu după setea de răzbunare (Numeri 35:6-34; Iosua 20-21). Levitul trebuia să conducă o judecată dreaptă după Lege, nu un măcel!

Împărțirea și studierea textului

Studiați fiecare pasaj și notați adevărurile descoperite.

20:1-7**20:8-11**

20:12-18

20:19-25

20:26-48

Portretul națiunii

Israelii, care nu reacționează nicidecum față de păcatul idolatriei, se trezesc acum adunați ca un singur om ca să pedepsească o crimă. Contrastul și inconsecvența reacției lor față de păcat sunt evidente. Națiunea lui Israel este mobilizată de un levit carismatic, care știe să stârnească emoții puternice; dar este insensibilă față de Legea Domnului care este încălcată flagrant în toată țara. Păcatul față de care reacționează poporul Israel nu este păcatul incriminat de Cuvântul Domnului, ci păcatul care este inadmisibil în ochii lor.

Discutați! Judecați! Aplicați!

Discutați despre păcatul idolatriei tolerat de primul levit și de israeliți și de păcatul imoralității și al crimei condamnat vehement de al doilea levit.

Care sunt azi păcatele condamnate și cele tolerate?

De ce este greșit să reacționăm emoțional față de păcat și nu după Cuvântul Domnului?

De ce bârfa este mai tolerată în bisericile de azi decât homosexualitatea? (Compară cu Proverbe 6:16-19)

Cum ne putem păzi de impostori spirituali (ca levitul din text), care motivează și manipulează emoțional, și nu proclamă clar și consistent Cuvântul Domnului?

Cum vă explicați că pe baza unei singure mărturii are loc un proces sumar și un măcel atât de mare? Au verificat liderii națiunii mărturia levitului? Au acționat după Lege?

Ce ar trebui să facă un credincios care simte că este apucat de furie împotriva unui om care a greșit?

Ce înseamnă să ridicăm cu duhul blândeței pe cel care a greșit?

Ce înseamnă „pedepsește-ți fiul, dar nu dori să-l omori” (Proverbe 19:18)?

Pe cine eliberează Dumnezeu?

Dumnezeu eliberează poporul care judecă păcatul după Cuvântul Său și nu după emoțiile stârnite sau după modelele culturale ale vremii.

Fiecare făcea ce-i plăcea! La furat de neveste!*Judecători 21:1-25*

Ultimul capitol din cartea Judecători demonstrează superficialitatea și inconsistența spirituală a israeliților din vremea aceea. După ce au comis măcelul, realizează ce au făcut și care sunt implicațiile. Mobilizare emoțională, jurăminte pripite, mânie necontrolată, lacrimi și regrete târzii, rugăciune fără răspuns, soluții pripite și nebiblice. Acesta este bilanțul de la Mițpa. O crimă rezolvată cu un măcel. Un măcel rezolvat printr-un alt măcel. Batjocorirea și uciderea unei femei rezolvată prin uciderea altor femei nevinovate. Cum este posibil așa ceva în poporul Domnului? Pentru că „fiecare făcea ce-i plăcea”!

Împărțirea și studierea textului*Studiați fiecare pasaj și notați adevărurile descoperite.***21:1-4****21:5-9****21:10-15**

Portretul națiunii

După cum dominantă vieții lui Samson a fost căutarea (nepotrivită) a unei neveste, la fel se întâmplă cu întregul Israel. Pare puțin hilar faptul că finalul cărții este dominat de această preocupare a poporului Israel: *Cum să facem rost de neveste?* Soluțiile găsite la această problemă demonstrează decăderea și eșecul național. Cauza acestui eșec? Neascultarea de ceea ce este drept în ochii Domnului și ascultarea de ce este drept în ochii lor. După cum Samson a plătit cu ochii și a murit în orbirea lui, tot așa întreaga națiune era cufundată în întuneric spiritual. De la preoți și leviți până la beniamiți, toți trăiau în idolatrie și păcat. Casa lui Eli care a slujit în preoție la finalul perioadei judecătorilor ilustrează această realitate întunecată a națiunii. Afirmăția din 1 Samuel 3:1-2 confirmă de asemenea această stare. „**Cuvântul Domnului era rar în vremea aceea și vedeniile nu erau dese. Tot pe vremea aceea Eli începea să aibă ochii tulburi și să nu mai vadă**”. Orbirea fizică a lui Eli (ca și a lui Samson) era un indiciu al orbirii spirituale!

Discutați! Judecați! Aplicați!

De ce cartea *Judecători* nu are un final fericit?

Se poate spune că evreei din vremea judecătorilor s-au „canaanizat”, în loc să „ebraizeze” Canaanul? Argumentați.

Ce învățăm despre jurămintele pripite? Ce a făcut Iefta la nivelul individual, a făcut întocmai Israel la nivel național? Argumentați.

Poate fi reparată o greșeală cu o altă greșeală? De ce?

Cum și unde ar trebui să caute tinerii din poporul Domnului neveste?

Ce mesaj credeți că are cartea *Judecători* pentru conducătorii de astăzi?

Ce mesaj credeți că are cartea *Judecători* pentru familiile de astăzi?

Ce mesaj credeți că are cartea *Judecători* pentru poporul lui Dumnezeu de astăzi?

Ce mesaj credeți că are cartea *Judecători* despre harul lui Dumnezeu?

Pe cine eliberează Dumnezeu?

Dumnezeu eliberează poporul care înțelege că cel mai mare dușman este el însuși. Inima necredincioasă față de Cuvântul Domnului este cel mai aprig dușman al poporului lui Dumnezeu. O minte neînnoită permanent de Duhul Sfânt va fi permanent influențată spre păcat. Secretul victoriei sau al eșecului spiritual nu rezidă în resurse, ci în ascultare, respectiv neascultare.

